

Πρόγραμμα Καλλιέργειας Δεξιοτήτων

Θεματική	Ενδιαφέρομαι και Ενεργώ - Κοινωνική Συναίσθηση και Ευθύνη 	Υποθεματική	ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΒΑΘΜΙΔΑ/ΤΑΞΕΙΣ (που προτείνονται)		Β' -Ε' Δημοτικού	
Τίτλος		ΟΛΟΙ ΔΙΑΦΟΡΕΤΙΚΟΙ ΚΑΙ ΟΛΟΙ ΙΣΟΙ	
Δεξιότητες στόχευσης του εργαστηρίου	Δεξιότητες μάθησης 21ου αιώνα (4cs) (Κριτική σκέψη, Επικοινωνία, Συνεργασία, Δημιουργικότητα). Ψηφιακή μάθηση 21ου αιώνα (4cs σε ψηφιακό περιβάλλον) (Ψηφιακή επικοινωνία, Ψηφιακή συνεργασία, Ψηφιακή δημιουργικότητα, Ψηφιακή κριτική σκέψη, Συνδυαστικές δεξιότητες ψηφιακής τεχνολογίας, επικοινωνίας και συνεργασίας). Δεξιότητες της κοινωνικής ζωής (Κοινωνικές δεξιότητες, Ενσυναίσθηση και ευαισθησία, Πολιτειότητα, Υπευθυνότητα). Δεξιότητες της τεχνολογίας (Δεξιότητες δημιουργίας και διαμοιρασμού ψηφιακών δημιουργημάτων, Δεξιότητες ανάλυσης και παραγωγής περιεχομένου σε έντυπα και ηλεκτρονικά μέσα). Πλάγια σκέψη (Δημιουργική, παραγωγική, ολιστική σκέψη), Κατασκευές, παιχνίδια, εφαρμογές.		

<p>Προσδοκώμενα μαθησιακά αποτελέσματα</p> <p>Η Ενότητα αυτή στοχεύει στην ανάπτυξη του αλληλοσεβασμού, της διαφορετικότητας και της πλήρους αναγνώρισης των μαθητών με διαφορετικές ικανότητες, νοητικές δεξιότητες, ατομικά χαρακτηριστικά, πολιτισμική καταγωγή και θρησκεία. Μεταξύ άλλων εστιάζει στην εγκαθίδρυση θετικού σχολικού κλίματος το οποίο αποτελεί κύριο προγνωστικό παράγοντα της συναισθηματικής και ψυχοκοινωνικής προσαρμογής των μαθητών, της αυτοεκτίμησης και γενικότερα της ανθεκτικότητας, της καλής ψυχικής τους υγείας και ευεξίας, καθώς και σε δράσεις διαμόρφωσης των στάσεων και της συμπεριφοράς των μαθητών και εκπαιδευτικών αναφορικά με τα στερεότυπα, την περιθωριοποίηση, την απόρριψη και τις διακρίσεις έναντι ατόμων ή ομάδων που σχετίζονται με την άγνοια των πιο πάνω ζητημάτων αναγνώρισης της διαφορετικότητας.</p> <p>Οι</p>

Δραστηριότητες :

1ο Βιωματικό εργαστήριο

60'

Ενέργειες

Βιωματική άσκηση Συζήτηση σε μικρές ομάδες

Αναστοχασμός Στόχοι του εργαστηρίου

Να γνωρίσουν τα παιδιά καλύτερα τον εαυτό τους και τους άλλους

“Βρίσκοντας Ομοιότητες και Διάφορες”

15'

Οι μαθητές κάθονται σε έναν κύκλο από καρέκλες μαζί με τον συντονιστή. Δεν χρησιμοποιείται 1 καρέκλα ώστε πάντα 1 άτομο να μένει όρθιο στον κύκλο. Το άτομο που μένει όρθιο, καλεί τα υπόλοιπα μέλη να σηκωθούν, ξεκινώντας πάντα με την φράση: “Να σηκωθεί σε όποιον αρέσει/δεν αρέσει να..... (π.χ.ένα φαγητό)

Ο κανόνας θέλει να σηκώνονται όρθια και να κάθονται γρήγορα σε καρέκλες όσοι ταυτίζονται με την φράση.

Αναστοχασμός

30'

Τα παιδιά δουλεύουν σε 4 υποομάδες, βρίσκοντας με βάση τις προηγούμενες δραστηριότητες διαφορές και ομοιότητες μεταξύ τους ώστε να συγκροτήσουν το αντίστοιχο όνομα της ομάδας τους και ένα σύνθημα.

2ο Βιωματικό εργαστήριο

50' Στόχοι του εργαστηρίου

Να κατανοήσουν τα παιδιά την έννοια της διαφορετικότητας

Να αυξήσουν την ενσυναίσθησή τους

Να αναγνωρίσουν την αξία της διαφορετικότητας

Ενέργειες

Βιωματικές ασκήσεις

Αισθησιοκινητική Δράση

Προβολή οπτικοακουστικού υλικού

Συζήτηση σε ομάδες

Αναστοχασμός

Περιγραφή δράσεων εργαστηρίου

“Τι Σημαίνει να Είσαι Διαφορετικός”

20'

Ο δάσκαλος χωρίζει τους μαθητές σε δυάδες. Σε κάθε δυάδα δίνεται ένα σενάριο (βλ. π.κ.). Πολλές δυάδες έχουν το ίδιο σενάριο. Κάθε δυάδα διαβάζει το σενάριο και ακολουθεί παίξιμο ρόλων. Ένας

από τους μαθητές είναι το παιδί που δέχεται διακρίσεις λόγω της διαφορετικότητας βάσει του σεναρίου. Στο τέλος της δραστηριότητας, τα παιδιά συζητάνε για τα συναισθήματα που ένιωθαν στον κάθε ρόλο. Στο τέλος, κάθε δυάδα παρουσιάζει το σενάριό της στην τάξη και μιλάνε για τα συναισθήματα που ένιωσαν.

ΣΕΝΑΡΙΟ 1: Ένα παιδί έρχεται στην Α τάξη του 14ου Δημοτικού στα μέσα της σχολικής χρονιάς. Οι γονείς του πρόσφατα έφυγαν από την πατρίδα τους, και ήρθαν στην Ελλάδα για να βρουν δουλειά και να βελτιώσουν την ζωή τους. Όταν μπαίνει στην τάξη όλα τα παιδιά το κοιτούν περίεργα και κανείς δεν θέλει να καθίσει μαζί του. Η δασκάλα, μη γνωρίζοντας τι να κάνει βάζει τον Αμπτούλ να καθίσει με τον Κώστα. Ο Κώστας, όμως, διαμαρτύρεται. Λέει πως δεν θέλει να καθίσει δίπλα σε έναν «μαύρο»..... **ΣΕΝΑΡΙΟ 2:** Ένα παιδί έρχεται στην β΄Τάξη του 9ου δημοτικού στα μέσα της σχολικής χρονιάς. Όταν μπαίνει στην τάξη όλα τα παιδιά το κοιτούν περίεργα και κανείς δεν θέλει να καθίσει μαζί του. Η δασκάλα, μη γνωρίζοντας τι να κάνει βάζει τον Χρήστο να καθίσει με τον Νίκο. Ο Νίκος, όμως, διαμαρτύρεται. Λέει πως δεν θέλει να καθίσει δίπλα σε έναν «χοντρό».....

Αναστοχασμός

30΄

Στο τέλος της δραστηριότητας, τα παιδιά συζητάνε για τα συναισθήματα που ένιωθαν στον κάθε ρόλο. Στο τέλος, κάθε δυάδα παρουσιάζει το σενάριό της στην τάξη και μιλάνε για τα συναισθήματα που ένιωσαν.

3ο Βιωματικό εργαστήριο

65΄

Στόχοι του εργαστηρίου

Να ευαισθητοποιηθούν τα παιδιά απέναντι σε ανθρώπους με αναπηρία και να κατανοήσουν την αξία των ίσων ευκαιριών.

Ενέργειες

Καταιγισμός ιδεών

Ομαδοσυνεργατικότητα

Αναστοχασμός

Περιγραφή δράσεων εργαστηρίου

20΄

Ο συντονιστής μοιράζει στα παιδιά 10 φωτογραφίες αναγνωρίσιμων προσώπων (π.χ. Όμηρος, Αϊνστάιν, Τομ Κρουζ, Έλλη Λαμπέτη, Στίβεν Χόκινγκς, Μπετόβεν, Ναπολέον, Graham Bell, Jennifer Aniston, Λεονάρντο Ντα Βίντσι) της επιστήμης, της τέχνης και της λογοτεχνίας, οι οποίοι αντιμετώπιζαν ή αντιμετώπιζουν κάποια αναπηρία ή ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και χωρίζει την τάξη σε ομάδες. Η κάθε ομάδα επιλέγει επιλέγει φωτογραφίες με πρόσωπα που γνωρίζει για αυτά ή και όχι, προκειμένου να τα παρουσιάσει στην ολομέλεια συνθέτοντας μια πραγματική ή φανταστική ιστορία.

4ο Βιωματικό εργαστήριο

45΄

Στόχοι του εργαστηρίου

Να συναισθανθούν τα παιδιά τον κοινωνικό αποκλεισμό

Να αναγνωρίσουν την αξία της διαφορετικότητας

Ενέργειες

Βιωματικές ασκήσεις
Ολομέλεια
Αναστοχασμός
Οπτικοακουστικό υλικό

Περιγραφή δράσεων εργαστηρίου

«Δεν μ' Αρέσει το Χρώμα Σου»

Α' Δραστηριότητα

Ετοιμάζουμε μικρές καρτέλες σε δύο χρώματα (π.χ. πράσινο και κίτρινο). Ζητάμε από τα παιδιά να διαλέξουν τα παιδιά μια από τις δύο καρτέλες, ανάλογα με το χρώμα που επιθυμούν, χωρίς να γνωρίζουν την σημασία της επιλογής τους, και την καρφισώνουν στο πέτο τους.

Αφού επιλέξουν την καρτέλα αναρτούμε σε ένα εμφανές σημείο της τάξης (και διαβάζουμε) έναν κατάλογο στον οποίο έχουμε γράψει κανόνες όπως:

Όσοι έχουν καρτέλα με πράσινο χρώμα:

- Δεν μπορούν να κάθονται δίπλα σε άτομο με διαφορετικό χρώμα καρτέλας.
 - Δεν μπορούν να μιλάνε με άτομο διαφορετικού χρώματος
- Παίρνουν κακό βαθμό στα διαγωνίσματα, ανεξάρτητα με το πώς έχουν γράψει.

Όσοι έχουν καρτέλα με κίτρινο χρώμα:

- Μπορούν να σηκώνονται όποτε θέλουν από την θέση τους,
- Μπορούν να μιλάνε με όποιον θέλουν.
- Δικαιούνται καλό βαθμό στα διαγωνίσματα.
- Είναι υπεύθυνοι για την αυστηρή τήρηση των κανόνων.

Αναστοχασμός

15'

Ξεκινάει η συζήτηση στην ολομέλεια με τους εξής άξονες συζήτησης:

- Πώς νιώθατε να είστε πράσινοι ή κίτρινοι;
- Είναι οι κανόνες δίκαιοι για όλα τα μέλη;
- Τι είδους διακρίσεις γίνονται στην πραγματική ζωή;
- Τι μπορεί να αλλάξει;

Αποφόρτιση

10' Προβολή μουσικού βίντεο κλιπ της Beyonce: "Brown skin girl", που μιλάει για το σκούρο χρώμα

5ο Βιωματικό εργαστήριο

60'

Στόχοι του εργαστηρίου

Να αντιληφθούν τα παιδιά τις ομοιότητές τους.

Ενέργειες

Ζωγραφική-κολάζ

Ασκήσεις αναγνώρισης ομοιότητας και ετερότητας

Ομαδική συζήτηση

Αναστοχασμός

Περιγραφή δράσεων εργαστηρίου

«Πόσο Ίδιοι Είμαστε»

40' λεπτά.

Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τους μαθητές να ζωγραφίσουν τον εαυτό τους και ό,τι τους αρέσει να κάνουν στον ελεύθερό τους χρόνο, αλλά και αγαπημένα τους πράγματα, μέρη, φαγητά, παιχνίδια, χόμπι. Αφού τα παιδιά ολοκληρώσουν την ζωγραφιά τους, την παρουσιάζουν στην τάξη. Ακολουθεί συζήτηση για το πόσες ομοιότητες και πόσες διαφορές υπάρχουν ανάμεσα στις ζωγραφιές. Και, τέλος, ο εκπαιδευτικός θέτει το ερώτημα: «Πόσο διαφορετικοί τελικά είστε μεταξύ σας;» Αφού γίνει μια συζήτηση, ο εκπαιδευτικός δείχνει στα παιδιά φωτογραφίες με παιδιά από όλον τον κόσμο που παίζουν ή/και πάνε σχολείο. Στη συνέχεια, ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά να σχολιάσουν ό,τι είδαν. Θέτει την ερώτηση: «Πόσες ομοιότητες και πόσες διαφορές είδατε στα παιδιά αυτά»;

16

Αναστοχασμός

20' Τα παιδιά καλούνται να ζωγραφίσουν ένα συναίσθημα, μια σκέψη ή μια εικόνα που θέλουν να κρατήσουν από τη συνάντηση σε ένα μεγάλο χαρτόνι όπου θα συνθέσουν την ομαδική ζωγραφιά.

6ο Βιωματικό εργαστήριο

20'

Στόχοι του εργαστηρίου

Να μάθουν τα παιδιά περισσότερες πληροφορίες για την καταγωγή των συμμαθητών τους.

Να γνωρίσουν την πολυπολιτισμικότητα στο σχολείο

Ενέργειες

Ζωγραφική-κολάζ

Συνεργασία με γονείς

Δραστηριότητες με αντικείμενα

Ομαδική συζήτηση

Αναστοχασμός

Περιγραφή δράσεων εργαστηρίου

“Δείξε μου τι τρως, να σου πω από πού είσαι?” Ο εκπαιδευτικός ζητάει από τα παιδιά (1-2 μέρες πριν την άσκηση) να πάρουν συνέντευξη από τους γονείς τους σχετικά με τα παραδοσιακά φαγητά του τόπου τους. Ο κάθε μαθητής, αφού δείξει στην υδρόγειο σφαίρα ή στον παγκόσμιο χάρτη την χώρα καταγωγής του, παρουσιάζει τα φαγητά και φέρνει μία συνταγή με το πιο αγαπημένο του από αυτά. Ακολουθεί συζήτηση για οικογενειακές στιγμές που θυμάται σχετικές με αυτό το φαγητό. Αν ο εκπαιδευτικός έχει την δυνατότητα, μπορεί να ζητήσει από όσους γονείς μπορούν και θέλουν να φέρουν στην τάξη ένα φαγητό μια συγκεκριμένη ημέρα, όπου όλοι οι μαθητές θα έχουν την δυνατότητα να γευτούν διαφορετικές γεύσεις και να συζητήσουν για τον τόπο τους (π.χ. να φέρουν φωτογραφίες και να μιλήσουν για την ιστορία του τόπου τους).

Ενδεικτική Βιβλιογραφία Αρχοντάκη, Ζ., & Φιλίππου, Δ. (2003). 205 Βιωματικές ασκήσεις για εμπύχωση ομάδων. Αθήνα: Εκδόσεις Καστανιώτη.

COMPASS - Συμβούλιο της Ευρώπης(2002). Ένα εγχειρίδιο εκπαίδευσης στα ανθρώπινα δικαιώματα για νέους και νέες. Σχέδιο δράσης για την πρόληψη ή/και την καταπολέμηση του ρατσισμού και των διακρίσεων κάθε είδους, την ανάδειξη της σημασίας της διαφορετικότητας. Πρότυπος Συμβουλευτικός Οδηγός – Πρότυπο Υλικό. Αναλυτική παρουσίαση προγραμμάτων και δράσεων για τη διαφορετικότητα, τα ανθρώπινα δικαιώματα, τη βία και την Αντιρατσιστική αγωγή. Institute for Rights, Equality, & Diversity. Ανακτήθηκε από:
http://www.arsis.gr/2010_09_05%20compass.pdf http://www.arsis.gr/compass_edition_gr.pdf

Georgas, J. & Papastilianou, D. (1994). The effect of time on stereotypes: Acculturation